

<p>برود ایم با سایه بر بالای خودی افگند و یوار و گیری باشد و خصوصاً برای کسی می شود</p>	<p>باز مؤلف عرض کند که بلند کردن است که باغوا می نهانی کسی کاری کند می گویند که</p>
<p>و بس (ار و و) معراج کو پهنی پانا بلند کرنا خطای او نیست که بیال و گیری پرواز می کنی</p>	<p>بیال و گیری پرواز می کنی مثل بیال (ار و و) دکن مین کہتے مین ہم خوب</p>
<p>و گیری پرواز کردن) کنایه باشد از کاری جز و روحیت کسی کردن که می آید و بہار</p>	<p>جانتے مین اچھی آرٹ ان اپنے پرواز مین</p>
<p>بے یعنی در پر وہ کوئی اور شخص اسکو</p>	<p>ہمیں مصدر را در رو لیف بای فارسی پرواز</p>
<p>مرد و پر ہا ہے اور یہ کام کر رہا ہے نیز</p>	<p>بیال و گیری کردن) نوشته و سندی کہ از</p>
<p>یعنی اور کے سہارے پر یہ کام کرتا ہے۔</p>	<p>سیر زاطا ہر وحید و را بخا آوردہ برے</p>
<p>(ب) بیال و گیری پرواز کردن</p>	<p>است صاحب (ار و و) بیال و گیری پرواز کردن</p>
<p>(ج) بیال کسی پرواز کردن</p>	<p>خرنید و امثال فارسی ذکر این کرده اند</p>
<p>(د) بیال کسی پریدن</p>	<p>و صاحب محبوب الامثال تحتانی بر لفظ و گیری</p>
<p>(ه) بیال کسی چولان کردن</p>	<p>می افزاید مؤلف عرض کند کہ این مثل</p>
<p>(و) بیال کسی رقص کردن</p>	<p>است ما خود مشتق از مصدر بالا و بزبان</p>
<p>و معاصرین بای حطی بعد لفظ و گیری باشد۔</p>	<p>معاصرین بای حطی بعد لفظ و گیری باشد۔</p>
<p>فارسیان استعمال این بحق کسی کنند کہ کار و روحیت و مدد کسی کاری کردن۔ خان</p>	<p>نقوت بازوی خود کنند و کارش با مدد او</p>
<p>باز و در چراغ نسبت (الف) بند کر معنی با</p>	<p>باز و در چراغ نسبت (الف) بند کر معنی با</p>

<p>گوید کہ جولان ورقص کردن نیز صاحب کو دنا۔ کسی کے ہاتھ پر کٹ پتلی بن کر چلنا انڈو کر (ب) بدون بای وحدت و ذکر یعنی خود وجود معطل رہنا اور دوسرے (ج۔ و۔ ہ۔ و) کردہ فرماید کہ بجائیت کسی کی مدد سے کام کرنا۔</p>	<p>بزرگی فروختن۔ صاحب چہا نگیری بزرگ بیالین سر نہا دن (مصدر اصطلاحی)</p>
<p>(ب) گوید کہ کنایہ از کار با بجائیت پیش کنایہ باشد از روز از کشیدن و خفتن (بجائیت)</p>	<p>برون و صاحب سروری (در طحقات) (ب) برنی خیز و ز شور شراب بخت من</p>
<p>بنا کر (ب) فرماید کہ بجائیت دیگر کاری پور کہ امین ساعت سنگین بیالین سر</p>	<p>کرون و صاحب رشیدی بر (ب) گوید کہ نہا و (ار و و) نگید پر سر رکھنا ہونا۔</p>
<p>بجائیت کسی کا پیش برون۔ صاحب بیالین فرزند (مصدر اصطلاحی)</p>	<p>پر ہا ہا ہرمان سروری مؤلف عرض قریب بستر آمدن و پرسش احوال و عبادت</p>
<p>کہند کہ طرز بیان سروری در بیان بہتر از کرون (نوری) بعد لطیفہ بیالین</p>	<p>و دیگر تحقیق اسد۔ داین کنایہ باشد از جو سن فرزند آمد ہا مرچو در کف خواب و غار</p>
<p>معطل ہوں کسی و ہا اختیار و گیری ہوں دید اسیر ہا (ار و و) بتر سے کے پاس آنا</p>	<p>(طوری) رخسار و رخ تو نازان۔ چھپنے کے پاس آنا خیریت پر ہی کرنا۔</p>

(بجائیت)

(بجائیت)

(بجائیت)

صد ابلند گنم چرخ را بیا م بر آیم با (رو) خدا اعتدال را نگاه نزار و بجی او این مثل کوٹھے پر برآمد ہونا۔	می زنتد (ارو) و کن مین کہتے ہیں
بیا م بلند دست بر مثل صا جاک	مٹھی لگا کر آسمان پر نہیں جاسکتے جو
آسمان نتوان لجا ساند	شخص اپنے حوصلہ اور حسد سے بڑھ کر بلند
فارسی ذکر این کردہ از معنی و محل استعمال	پروازی کرنا چاہتا ہوں لے کہتے ہیں
ساکت مؤلف عرض کرد کہ معاصرین	وہ صاحب آپ تو مٹھی لگا کر آسمان پر
عجم بر زبان دارند و بجای نقطہ سیاق	جانا چاہتے ہو چھت پر سے تار سے کترنا
لفظ رساندا استعمال کنند استعمال این	چاہتے ہو نیز کہتے ہیں یہ تو جنون اور
بجای (اندازہ گویدار) می شود یعنی بلند	خبط ہے کیا تاڑ پر چڑھ کر آسمان پر جاوگے
پروازی حدی دارو نیاید کہ با از حد	کیا اچک کر آسمان پر سوار ہو کے
اعتدال بیرون نہیں کسی کہ در بلند پروازی	اچک کر ستارے نہیں توڑ سکتے

بیتک بقول جہانگیری و برہان و رشیدی و جامع و ناصر با اول کسور بستانی
 زده و تالی فوقانی مفتوح پارہ از خوشہ انگور و مخر مالو و کہ چند دانہ مانند خوشہ
 کوچک یکی جمع آمدہ باشند و آنرا بزبان مغربی آریخ گویند خان آرزو در سراج
 بزرگ قول رشیدی و برہان قانع صاحب برہان مبین لغت را بہ معنی بیابا
 فارسی اول و دوم ہم آورده صاحب آشد مرادند کہ لغت فارسی است
 مؤلف عرض کرد کہ اسم جہانگیری یا مگر کتب اثر بہ و کانی تصغیر توبہ بقول برہان

رستنی و درخت پر شاخ و برگی که بسیار بلند نشو و پس پاره از خوشه انگور و خرما
 هم که شاخ های خور و تر و دار و بوته را ماند و او موحده بدل شد چنانکه او آب و
 های تنوع ترکیب با کاف تصغیر حذف شده و کسه موحده اول نتیجه لب و لجه فارسیان
 است و آنچه بیای فارسی آید سبزش که موحده به بای فارسی بدل شود چنانکه آب
 و اسپ و جادار و که این را مرکب از تیب و تک آیریم و تب بالکس بقول معاصیر
 زروشت و رزند و پاشند و اندرا گویند حیث است که اهل لغت ازین سکت
 و تک بقول برهان با کاف عربی معنی اندک و قلیل و کم باشد پس معنی نعطی این و اندک
 قلیل و کنایه از پاره از خوشه انگور و خرما (ار و و) انگور کچور کے خوشه کا ایک حصہ

<p>به بحر حشری رفتن مصدر اصطلاحی آصفی کسی بات کے معر و پہنچنا حقیقت کو</p>	<p>بجور حشری رفتن مصدر اصطلاحی آصفی کسی بات کے معر و پہنچنا حقیقت کو</p>
<p>بقول بحر عذرون در تہ کاری صاحب پہنچنا۔ انوما کو پہنچنا اصل مطلب و پرہیز</p>	<p>بقول بحر عذرون در تہ کاری صاحب پہنچنا۔ انوما کو پہنچنا اصل مطلب و پرہیز</p>
<p>رفتیم یا به بحر فلان کار رفتیم مؤلف سار و رولن مصدر اصطلاحی آبادہ کردن</p>	<p>رفتیم یا به بحر فلان کار رفتیم مؤلف سار و رولن مصدر اصطلاحی آبادہ کردن</p>
<p>عرض کند کہ خلاف قیاس نیست و درینجا و ناخوش نردون (النوری) کوئی بدیہیہ کن</p>	<p>عرض کند کہ خلاف قیاس نیست و درینجا و ناخوش نردون (النوری) کوئی بدیہیہ کن</p>
<p>کنایه باشد (ار و و) تہ کو پہنچنا بقول (ار و و) برانی برآوردہ کرنا ناخوش کرنا</p>	<p>کنایه باشد (ار و و) تہ کو پہنچنا بقول (ار و و) برانی برآوردہ کرنا ناخوش کرنا</p>

(۲۸)

بهر بقول جهانگیری و برهان و رشیدی و ناصر و جامع با اول و ثانی مستوح (۱) نام
 جانوریست صحرائی شبیهه بگره که دم مذاب و اثر پستش پوستین سازند و اثر بترتیر

نامند و خان آرزو در سراج ہم ذکر این کرده مؤلف عرض کند کہ مابین رامبد
 و بر وانیم کہ می آید و او بدل شد بہ موحدہ چنانکہ آو آب و و بر لغت عرب است
 بقول منتخب الفتحین یعنی ششم شتر و ششم ناک شدن و صاحب غیاث بحوالہ صراح گوید کہ
 و بر بالفتح جانور است شبیرہ بگر بہ و صاحب انند ہم گوید کہ بالفتح لغت عربی است ہم
 جانور کی مانا بگر بہ بگر ضرورتاً از ان و آنرا بفارسی ونگ گویند و در ترکی سعور و صاحب
 بر بان برونک فرماید کہ الفتحین همان جانور کہ بخری و بر گویندش (الخ) پس متحقق شد
 کہ بخر بدین معنی مفرس است و خود خان آرزو و بر را بدین معنی لغت عرب تسلیم کرده
 انا بہ بیان ماخذ بخر خیال خود را بسوی و بر نبوده (ارو) بخر ونگ فارسی مین
 ایک صحرائی جانور کا نام ہے جو بلی سے مشابہ ہوتا ہے جسکو ہم نہیں ہوتی اس کے پوست
 سے پوشین بناتے ہیں۔

(۲) بخر۔ با اول و ثانی منشوخ بقول جہانگیری و بر بان و رشیدی و ناصرہ و جامع
 نانی باشد کہ در میان روغن بیان کند صاحب مؤید این را بالفتح گوید مؤلف عرض
 کند کہ بت بہ تشدید مقدمہ و وہم بقول انند لغت عرب است بمعنی روش و کوہ کہ
 و فر بہ جا دارد کہ فارسیان بہ تحقیقہ ہوتا ہی نسبت در آخرش زیادہ کرده باشند
 چنانکہ انگشت و انگشتر میں معنی لفظی این منسوب بکوہ کہ فر بہ و کنایہ از نانی معروف
 کہ بہ نسبت دیگر نامہا بسبب روغن و خمیر بالیدہ می باشد۔ یکی از معاصرین عجم
 با ما گفت کہ وجہ تسمیہ این خمرین نسبت کہ فارسیان در میان کرده بخر و از اہل فن

بانگشت خود نقش کنند کہ ہیئت مجموعیش آزا مشابہ می کند بصورت شیر بر و شکل نان
 همچون صورت بیری نماید ما گوئیم کہ اگر همچنین است مجاز معنی سوم باشد و بصورت
 اول مفرس (ارو) بفر فارسی میں ایک خمیر دار روٹی کا نام ہے جو گھی میں تلتے
 میں جیسے دکن کا پھلکہ اور اس پر نقش و نگار ایسا ہوتا ہے کہ اس روٹی کا گردہ بیری
 کی صورت کے مشابہ ہوتا ہے۔ موشٹ۔

(۳۳) بیری بقول جہانگیری و برہان و رشیدی و جامع و مؤید با اول مفتوح و ثانی زو
 نام درندہ است معروف صاحب ناصری این را ہم بفتح اول و دوم آورده گوید
 کہ درندہ است قوی پیکل از امثال شیر و فرماید کہ رستم کی را از انہا کشتہ و ہرا
 خود جائنہ جنگ دوختہ و آن را (بیربان) گویند و در شاہنامہ بسیار مذکور و بول
 منتخب بفتح بیری لغت عرب است معنی درندہ معروف از قسم شیر و سور جمع آن
 اما صاحب سوار التخیل گوید کہ بیری لکون و دم مقرب است از (بیر فارسی بختین)
 کہ شیر نر باشد و تحقیق لغات عرب ہمہ زانش معاصرین عجم بزبان دارند و صاحب
 رہنما بحوالہ سفر نامہ ناصر الدین شاہ قاجار ذکر این کردہ گوید کہ شیری کہ موی دار و
 موٹاف عرض کند کہ بجز تحقیق بالغت فارسی است و در ہندوستان بیری بیری
 کہ طرف ہر دو گوش و اطراف سرش موی بلند باشد (ارو) بیری بقول آصفیہ عربی
 اسم مذکر۔ ایک قسم کا بڑا شیر جو افریقہ کے جنوب میں پایا جاتا ہے۔ نمٹھ موی یا نمٹھ
 (۳۴) بیری بقول جہانگیری و برہان و رشیدی و جامع و مؤید با اول مفتوح و ثانی زو

حلیه جامه بود از پوست درنده که رستم آنرا هنگام جنگ پوشیدی و صاحبان جهانگی
 و برهان بقول بعض گویند که پوست گوان دیو بوده و آنرا بر زبان نیز نامیده اند
 (فردوسی ۵) چو من بپوشم بر وز نبر و پا سر عرخ و مه اندر آرم گبر و کج خان
 در سراج نسبت معنی سووم و چهارم گوید که آنچه معلوم می شود هر دو یکی است و جامه
 از پوست درنده مذکور بود و به شکر یک و سکون و دم هر دو درست است چنانکه گرسنه
 و گرسنه و ترش و ترش و فرماید که جامه رستم را (بر بیان) و بر نهانتر گویند مؤلف
 عرض کند که محقق آخر الذکر که معنی سووم و چهارم را یکی می داند تسامح اوست اگر جامه
 رستم از پوست بر باشد و بجز آن جامه را بر نام کرده باشند از تصور است
 نتوانیم گفت که هر دو یکی است. قائل (ارو) بفرسایون نه اس پوستین
 گوید که جامه جو رستم نه اپنے نه پوست بر سے بنایا تھا مذکر
 (۵) بر بقول برهان و مؤید کبر اول موش را گویند و بفری فاره خوانند مؤلف
 عرض کند که حیف است که سدا استعمال پیش نشد محققین زبانان و معاصرین
 ازین ساکت اگر سدا استعمال پیش شود توانیم عرض کرد که اسم جامه فارسی زبان
 باشد و گریچ (ارو) چو با بقول آصفیه اسم مذکر موزنا موش فاره
 (۶) بر بر وزن کمر بقول بهار نام دیو می که گوان نیز گویندش و او را رستم در
 حد و شام کشته از پوست او زره ساخته و آن زره از عرق و حرق امین بود
 و تیغ و پیر و روکار می کرد و مؤلف عرض کند که دیگر محققین فارسی زبان ازین

ساکت اگر سدا استعمال پیش شود و توانیم خیال کرد که لقب باشد نظر بر شجاعت و تنوع
 این دیو که استعاره آن را بیره نام نهاده باشد مجاز معنی سوم (ارو) ایک دیو کا
 لقب بیره جس کا نام اکوان تھا جو رستم کے ہاتھ خسرو و شام میں مارا گیا۔ مذکر
 (۷) بیره وزن کمر بقول بہار بجز اولہ متاخرین یعنی پہلوان مولف عرض کند کہ
 تحقیق زبان دان و معاصرین حجم ازین ساکت خلاف قیاس نیست کہ بیره استعاره
 یعنی پہلوان گیریم (ارو) پہلوان التواء آصفیہ فارسی۔ اسم مذکر بخت
 بدن کا آدمی۔ توانا قوی چشمہ۔ دلاور۔ دلیر بہادر۔
 بیره لقب برہان بضم اول برون ترغالہ بلغت شند و پازند و اہمیت
 کہ آنرا شجرہ رستم گویند و آن زراوند طوطیست باروغن بر بدن مانند شمش
 را باشد صاحب محیط فرماید کہ اسم زراوند طویل و بزرگ و زراوند طویل فرماید کہ بعضے
 گویند کہ نبات این را با فرقیہ شجرہ بستم و عجی اندلس شجرہ متحدہ و سمعہ
 و سمقران و یونانی اسطولوجس و سلبیطیس نامند یعنی است کہ طبع آن
 تلخ باندک زہومت و آن را عطاریان در تربیت روغن با استعمال ہی کنند و
 بہترین آن سلب زعفرانی است و آن گرم و رسوم و خشک و روہم و در نبات
 لحم قروح و اصطلاح قروح خبیثہ موافقہ و منافع بسیار دارد و تلخ و موثر
 کند کہ بیره۔ بکہ موحده اول و سکون و نشدید نام و نامی در قرد بقول
 محیط محیط لغت افریقی است زراوند زایل را گویند فارسیان بہ تحقیق نام و

تبدیل نامی مدورہ بہ ہای ہوز و تصرف و راعراب استعمال این کردہ اند پس منقر
 باشد (ارو) زراوند و راز و طویل بقول جامع الادویہ ایک درخت کی چوبچ
 جگر اور طحال کو مضر۔ رطوبت کو جذب کرتی ہے اور رومون اور ریاح کو تحلیل
 سڈون کو کھولتی ہے (السخ)

بیر بیان اصطلاح۔ صاحب سروی می پوشید خان آرزو در سراج بذیل بیر
 گوید کہ (۱) جامہ بود از پوست پلنگ گوید کہ جامہ رستم را بیر و بیر بیان ہرزو
 یا بیر کہ رستم پوشیدی و بعضی گویند کہ گویند مؤلف عرض کند کہ مجاز معنی سوم
 پوست اکوان دیو بود و بقول بعضی اثر است کہ این ملبوس جنگی را بنام جانوری
 بہشت آوردہ بودند صاحبان چہ انگلیسی موسوم کردند کہ از پوست آن ساختہ شد
 و رشیدی فرماید کہ معنی بیر است کہ گذر و وجہ تشبیہ بہا بنام مذکور مرکب اضافی است
 (فردوسی سے) یکی درج پوشم ز بیر بیان و بیر کہ بہین معنی گذشت مخفف این (ارو)
 کہ کز آب و ز آتش نیاید زبان و نہ شیر و بیر بیان۔ رستم کے اُس لباس کا نام ہے
 نہ نیزہ گذار آیدش کہ نہ از بیچ زخمی بچا جو ایک شیر یا دیو یا کسی جانور کے پوست
 آیدش کہ ز خستآن و جوشن فرزون دانند سے بنایا گیا تھا۔ مذکر۔

ہمیں نام بیر بیان خواندش کا صاحب (۲) بیر بیان۔ بقول برہان جانوریت و شہن
 برہان آوردہ کہ کبہ راے قرشت ہا شیر و شیر شرزہ ہمانست اور رستم لندہ
 جلیہ جامہ کہ رستم روز ہا ہا جنگ کوہ ہای شام گشت و پوست آن را جلیہ

جامه ساخت خاسیتش آنت که در آتش	و لجه مقامی تختانی اول را هم حذف کرد
نه سوزد و در آب غرق نه شود و هیچ حریر بر آن	و شیرزه بر وزن هرزه بر زبان ماند و
کار نکند و گویند وقتی در زمان نوشیر و آن	همین لغت بمعنی خشکیست و بر نه و ندان
آن جانور بهم رسیده بود و هزار سوار را کشتن	و زورمند هم آمده و اطلاق این لغت از
او فرستادند و آن جانور در میان آن جماعت	شیر و پلنگ بر سب و گیز گفتند و همین را فارس
افتاد و همه را مجروح ساخت و کشت و خورد	بیان گویند صاحب هفت بحواله قنیه گوید
صاحب مؤید گوید که نام جانور است که با واک	که بیان بفتح اول درنده است دشمن
وی در کوه قاف است و گذر وی در کوه	شیر پس بر بیان بمعنی شیرزه باشد که در
البرز افتاد رستم او را در کوه شام کشت	شیر و دشمن شیر است و لغت پیرورین
مؤلف عرض کند که پیر جانور است معروف	مرکب بمعنی لغت باشد و این مرکب است
از اقسام شیر که ذکرش بر معنی سوش گذشت	که ترکیب عام با خاص مقصود و اظا هر
و شیرزه بقول برهان بحواله مؤید درنده است	کنند چنانکه روز یکشنبه و شهر حیدرآباد
غالب تر از شیر درنده و معاصرین عجم گویند	بای حالی پیر بیان درنده است از
که اصلش شیر زای بود بمعنی زاینده شیر	اقسام شیر و قوی از شیر و دشمن شیر و مجرود
و پیر شیر و از معنی لغتی تفویق و ترجیحش	شیر بر و مجرود بیان هم به همین معنی است
ظاهری شود بکثرت استعمال تختانی آخره (ار و و)	دیکو پیر که پیر معنی
حذف و الف به های مؤخره بدل شد و لب (م)	پیر بیان بقول برهان و بیای شیر

رومی رائیہ گفته اند کہ ہر ساعت بزرگی بنا حد و شام کشتہ از پوست وی از رو
 وارستہ و بجز گوید کہ ویسای معلّم است ساخت (الخ) مؤلف عرض کند کہ
 کہ در ارض روم یافتند کہ آن بالوان مختلفہ بنیان ہا نام نیا شد بلکہ نقیب اول یعنی نظریہ
 در نظر پاجوہ کند (طالب اعلیٰ) نیز ہر خوشخواری و شجاعت اکوان آنرا بی بیان
 ولی تراطمہ اینک اینک ہر بہ تن صدہ داغ گفتند عجز از معنی ووم (ارو) بی بیان
 بی بیان ہم (ز کی ندیم) پیرزا فلک فارسیوں نے اس دیو کو کہا ہے جس کا نام
 بی بیان پوش مرا ہر شوہر و ختر ز رستم اکوان تھا و کیو اکوان۔
 داستان ابراست پو صاحب مؤید ہم ذکر (۵) بی بیان وارستہ گوید کہ شعری متاخر
 این کردہ مؤلف عرض کند کہ از محققین یعنی پہلوان آرنڈ و از کلام محسن تاثیر سند
 صاحب زبان کسی ذکر این معنی نکرو و از گیر و (۶) بجز یک سخن از طوطی نطقہ نہ تراو
 ہر دو اسناد بالا معنی اول پیدا است اگر ہر اہل ز دورنگی نہ مذہب بی ہم پو مؤلف
 سندی دیگر برای استغمان این معنی بدست عرض کند کہ درین شعر بی بیان مرکب اضافی
 آید تو انیم عرض کرو کہ مجاز معنی اول بہت باشد کہ بیان خود را با بر تشبیہ و اوہ است
 نظریہ نقوش و صفاتش (ارو) بی بیان بی بی یعنی بیان شیر است کہ بجایش گشت
 فارسیوں نے ویسای رومی کو کہا ہے۔ بجز بنیال بالظفر ہزارہ کہ درین شعر (بی بیان)
 (۳) بی بیان بقول وارستہ و بجز نام دیو بی بی یعنی پہلوان گیر ہم و بہتر ان است
 کہ آن را اکوان بیرویند و او را رستم کہ بیان خود را نظریہ و نہ بیان تشبیہ و

بایبر (ا و و) پہلوان۔ لقب اول اصغیہ۔ بیکر کشد پانچم صلبوہ اندیشال کس و پرنیان
 ناری۔ اسم بزرگہ سحت بدن کا آدمی کس پانچویں صبا و کہ از سر و ہنسا و آخر الذکر صبا
 و رستہ اندام سحت و توانا۔ قوی جتہ۔ اصطلاحی۔

(الف) پیر و کشیدن	اصطلاحی (و) پیر کشیدن	بمعنی لباس
(ب) پیر و گرفتار	صاحبان نوید (ہ) پیر گرفتار	پوشیدن پیر
(ج) پیر کشیدن	واند و ہفت (ہ) ہر اوف پیر کشیدن	باشد (ظہوری ۵)

ذکر (بیرنگ و کشید) کردہ گویند کہ ای اغوش یگانگی کشویم پانچو را و ترا بیکر کشیم
 محکم و کنار گرفت۔ مؤلف گوید کہ (ا و و) الف و ب و ج وہ اغوش
 متعلق است بمصدر (الف) کہ بمعنی در میں لینا۔ قبول اصغیہ بحال عنایت محبت
 کنار گرفتن است و (ب و ج) مارش سے لعل میں لینا۔ نہایت شوق سے لعل گیر

(ظہوری ۵) چو این کیفیت پیر و گرفتار ہونا گلے رگانا۔ (و) لباس پہننا۔
 گفتم پانچ جان جان و قرار ولی و نور پیر پیر گاندنا بستن مصدر اصطلاحی
 (ظہوری ۵) دعویٰ اتحاد ظہوری فلان۔ بقول بچ بمعنی سست بستن مؤلف عرض

نیت پانچ خویش و اکتم لعل اور بیکر کشتم پانچ کہ مقابل تنگ بستن باشد و این کنایہ
 (ولہ ۵) نزدیک شد کہ جوشن خیرت پیر اسے کہ زمعی حقیقی پیدامی شود صاحب
 کشتم پانچ روی غیر تیغ دعای سحر کشتم پانچ مؤلف ذکر (بیرگ گاندنا بستہ) کردہ گوید
 (ولہ ۵) تشریف زیب عشق ظہوری کہ اسی سست بستہ (الخ) و این مانسی مطلق

(ظہوری ۵) (ظہوری ۵) (ظہوری ۵)

(ظہوری ۵) (ظہوری ۵) (ظہوری ۵)

<p>همین مصدر راست و بقول صاحب شمس (ببرگ گندنا مانده) یعنی ست مانده و بجا مانده بخیاں ما خطای اوست که بعضی بسین مصدر مانند استعمال کرده است یا تصرف کاتبش مخفی سباد که گندنا نوعی از سبزه خورونی است مثل سیر (کوفی الغیاث) گیاه و بجواله قاموس فرماید که بتقدیم موحده ما ذکرش بر اخر لایط کرده ایم پس خبری را بعضی رسن از برگ نازکی بسین گویند نه بسین است که مقصود اصلی بسین ازان حاصل نمی شود و همین است وجه کنایه و سیلا باند سنا بر لے نام باند سنا و کن مین پهلپه صلا باند سنا کتبه مین - سیر و ج القبول ضمیمه برهان (جواله مؤید) بر وزن مخلوج (۱) استرنگ که مردم گپا باشد و جواله کشف اللغات گوید که (۲) نوشتن باشد صاحب اتند جواله فرنگی فرنگ بذر معنی اول فرمایگفت فارسی است مؤلف</p>	<p>عرض کند که ما ذکر معنی اول بر استرنگ کرده ایم و سهد را بنجا نوشته ایم که آن را بتازی سیر و ج به تختانی اول و حامی حطی خوانند و سیر و ج الصنم هم و صاحب منتخب گوید که به تختانی اول و موحده دوم مردم گیا و بجواله قاموس فرماید که بتقدیم موحده بر تختانی هم به همین معنی آید پس بخیاں ما شماح محققین بالا باشد که این را لغت فارسی قرار دادند اگر تصدیق استعمال این در فارسی بهر دو موحده شود و آنچه عرض کرد که تختانی اول بدل شد به موحده چنانکه بالیوس و بالیوس و حامی حطی را بغلطی کتابت جمیم عربی کردند و این تبدیل خلاف قیاس است اندرین صورت این را مفسر گیریم نسبت معنی دوم معلوم نشد که مقصودش چیست و ص مؤید ازین ساکت بغلطی صاحب ضمیمه</p>
--	--

(۱۱۳۱)

<p>می نماید یا کاتبش (ار و و) (۱) و کمیو بہ بیشتر عتادون استعمال۔ و راز کشیدن</p>	<p>استرنگ (۲) نچوڑنا۔</p>
<p>بر بستر (ظہوری س) بالین قبول نیست</p>	<p>بیس آمدن مصدر اصطلاحی بقول</p>
<p>زگاہای باغ خلدہ از خار کوی عشق پیتر</p>	<p>بجز یعنی ترک وادن و بس کرون مؤلف</p>
<p>فتاویہ ایمہ (ار و و) بچھونے پریشنا۔</p>	<p>عرض کنند کہ دیگر کسی از محققین فارسی زبان</p>
<p>(الف) پیسوون (الف) بقول بجز کبیر</p>	<p>ذکر این نگردد و سداستعمال ہم پیش نشد۔</p>
<p>(ب) پیسووہ اول و سکون ثانی و</p>	<p>معاصرین عجم بزبان نزار نیشاق سند</p>
<p>دست زون و (۲) دست</p>	<p>باشیم (ار و و) بس کرنا صاحب تصنیف</p>
<p>لامسہ کردن و مس نمودن</p>	<p>نے اس کو ترک کیا ہے اور (بس کرو) پر</p>
<p>(کامل التصریف)</p>	<p>فرمایا ہے کہ (مجاورہ) ختم کرو۔ جانے دو</p>
<p>و مضارع این بسیار۔ و فرمایا کہ باید نیست</p>	<p>ٹھیر و چب رہو۔ بوقوف کرو۔ صبر کرو۔</p>
<p>کہ در اول صدی کہ حرف بامی کسور</p>	<p>قانع ہو۔</p>
<p>یا کلمہ دریا تر یا فرایا فرود آید پس اگر</p>	<p>بہ بستر افگندن مصدر اصطلاحی۔ از حذف آنها صورت و معنی آن مصدر</p>
<p>ان حذف آنها صورت و معنی آن مصدر</p>	<p>کنایہ باشد از بیمار و رنجور کردن (ظہوری)</p>
<p>باقی ماند و صلی باشد و الا اصلی و جوہر</p>	<p>(س) تا سچار از رشک خود بہ بستر افگندم</p>
<p>بقول برہان و جامع بر</p>	<p>چشم دارم پریشی از نرگس بیمار او۔</p>
<p>وزن پیسووہ یعنی (۱) دست زوہ و (۲) دست مالیدہ و سووہ و (۳) لس کردہ</p>	<p>(ار و و) بیمار بنانا۔</p>

(۱۱۳۲)

و مس نموده و (۴) سوراخ کرده صاحب اصلت که از سا وضع شد تفصیلش بجا
 ناصری بر معنی دوم و سوم قانع مؤلف خودش آید و بسودن مخفف بر سودن بجز
 عرض کند که بسودن بیایی و صلی مصدری را به ممله دوم فارسیان بای زائد و اول
 بهین معنی می آید و جزین نیست که موحده زیاده کردند بسودن شد و آنچه بسودن به
 زائد در اولش زیاده کرده اند و همین با بے فارسی اول و بسودن به بای فارسی
 مصدر بے بای فارسی دوم هم می آید و بسودن دوم می آید تبدیل این است که موحده
 به بای فارسی اول هم مخفی مساوی است بای فارسی بدل شود چنانکه تب و تب
 بقول برهان معنی سائیدن و سودن است پس معنی سوم این بلحاظ اسم مصدر حقیقی
 طرز بیانش در معنی درست نیست و است و معنی اول و دوم و چهارم مجاز
 مقصودش جزین نباشد که معنی مس آن مخفی مساوی که مضارع این بقاعده فارسی
 است و مس که اسم مصدر سائیدن بسودن باشد که بسودن اول و سکون دوم
 و سودن باشد و خان آرزو هم بر سا و ضم سین ممله و فتح واو آنچه صاحب بحر
 گوید که معنی مس و مس کننده و امر بدین مضارع این را بساید نوشته بے تحقیق
 معنی نیز (الخ) بجایال ما او هم سکندرقه نبوده اشکای او بر قاعده ایست که مشتقین
 خورد که معنی اسم مصدر می را گذشت بی خبر از ماخذ مدون کرده اند و مودا
 و بر استلحاق سائیدن و سودن تفسیر اگر ما قبل آخر ماضی و او بود در مضارع
 برگذاشت یا بجه مصدر سودن که می آید بیشتر آنرا بعد نقل فتح بر حرف پیشین بلف

تبدیل واده بای و قایه مفتوح و رانش	مقتضین فارسی از اصل حقیقت خبرند
زیاده نمایند چنانکه ریاید از ر ب و و بسیارند	وین قواعد کرده اند و مشتق یک مصدر
از بس و و و ما این قاعده را در پنجابی هم	را با مصدر و دیگر مشتق کرده اند و اختلاف بابا
خیال می کنیم و اگر استعمال بسیار بد معنی	ایشان اعتباری است و استعمال هیچ اثر ندارد
آید توانیم عرض کرد که از مصدر بسیارند	اما از اصول صحیحه بای بیرون نیارود (ار و و)
باشد که حالا متروک الاستعمال است	ناتحه مارنار (۲) ، ناتحه ملنا (۳) ، چھوناس کرنا (۴) سورج کرنا

بسیار قبول برهان بفتح اول و سکون ثانی و ضم لام و سین بی نقطه ساکن تریبی باشد که از زمان خشک بار و غن و دوشاب کنند و بای فارسی هم آمده و هم او بر پیکس بهر دو بای فارسی نیز که معنی بالا فرماید که بقول بعض اشکنه باشد که از روغن و پیاز بر روغن بریان کرده) و آب و نان خشک سازند صاحب ناصری ذکر این کرده و بهر دو بای فارسی هم معنی آخر ذکر آورده صاحبان هفت و اندر مشفق با برهان و ناصری مؤلف عرض کند که بکس لغت هشتمین بای غنهی الارب نرسک و نرسک بقول برهان نام غله که عبری عدس گویند پس خبرین نباشد که فارسیان از همین لغت عرب زیادت بای زائد در اولش لغتی ساختند و برای نامی مخصوص کرده باشند که از غله عدس ساخته می شد و پس از آن تخصیص عدس در ترمیمش باقی نماند و نشانش در اسم بماند لب و لپی مقامی در اعراب و نیز هم متصرف کرد پس این را منفرس گویند

و آنچه بای فارسی می آید مبدل این است و بس چنانکہ اسب و اسپ و تپ و تپ
 (ارو) بلس - فارسی میں ایک غذا کا نام ہے جو خشک روٹی اور گھی اور
 شیرہ سے بناتے ہیں۔ مذکر۔

بہ عیا و ادن | مصدر اصطلاحی - (جواب کردن) بمعنی جواب دادن و ترجیح

بقول بجز بمعنی شروع شدن مؤلف کردن) بمعنی ترجیح دادن حیث است کہ

عرض کند کہ حیث است کہ سند استحال محققین بالا این فقرہ را اصطلاحی یا مشمول

پیش نشد معاصرین عجم بزبان ندادند و قرار داده اند و بیوی نفس جان کردن

محققین صاحب زبان ساکت و لیکن را چه الصورت مصدری قائم نگردند و

خلاف قیاس نیست (ارو) شروع ہوا حتی آنست کہ این بمعنی حقیقی است و استحال

بیوی نفس مکن جان | اصطلاح - مصدر کردن بجای خودش مذکور شود

صاحب مؤید بحوالہ اصطلاح گوید کہ یعنی (ارو) لذت نفس برانسی جان کو فراموش

جان را تابع و مطیع نفس مگردان صاحب بہانہ کچھ ماورعی شروع و امثل صاحبان

ہفت صراحت فرید فرماید کہ یعنی - از خرنیہ واحسن ذکر این کردہ از معنی و محل

برای لذت نفس جان خود را مدہ ہوا استعمال ساکت مؤلف عرض کند کہ قاریان

عرض کند کہ صراحت معانی لفظ بوجہ اش چون کسی را ببند کہ بہانہ نفع خود حاصل

و کردن بمعنی دادن بجای خودش می آید می کند این مثل بحق اوزند گویند کہ

چنانکہ (واو کردن) بمعنی واو دادن و این مثل قرار یافت از حکایتی کہ بی زنی

با یک خود بردو کان شیرین فروشی رفت کلکتہ مرا آفتاب می دانند کہ برده اسم بیانش
 طفل شیرخوارش از حرکات طفلی دست بر سحر سووہ راہ (صائب ۵) تا بروین
 طبق شیرینی زود شیرینی فروش بخندید گفت غزل تازہ صائب بہ بیاض با همچو خورشید
 کہ بچہ تو شیرینی می خواہد مادرش دست بکف خامہ زردار و بیج کاوارستہ بیاض
 دراز کرد و خوردن گرفت و گفت کہ و ورق و کاغذ برون (بوشیقہ اسنادیل
 بہ ہمین یک وسیلہ ذریعہ شیرخووم اورا یعنی بالا گوید (طالب آملی ۵) نقل آن
 شیرینی بخور انہم (انتہی) از ہمین واقعہ این را زبر ورق بردند کاوان ورق را بشر
 مثل قرار یافت (ارو) دکن میں کہتے حق بردند (وگہ ۵) حرف سخای تو چو
 پن ۱۱ اما کو بچہ کے طفیل میں خوب چکت بکاغذ برد و پیر ہا از نوک خامہ اش نقطہ
 ملی ۱۱ یہ کہات اسی فارسی مثل کا ترجمہ زرفروچکد کا صاحب انہ نقل نگارش
 بہ بیاض برون (مصدر اصطلاحی) مؤلف عرض کند کہ ما با ستنا و کلام
 بقول بحر سووہ را صاف کردن صاحب قدسی و فیضی و صائب با صاحب بحر اللغات
 تحقیق الاصطلاحات بذیل (از سواد بہ واریم و از مصدر وارستہ اگر بہ ورق
 بیاض برون) ذکر این کردہ کہ بچایش برون) قائم کنیم سند طالب آملی بگارش
 گذشت (حاجی قدسی ۵) سواد شہر مہرانی خورد کہ از ان (نقل بر ورق برون)
 خامہ چون برد بہ بیاض ہا زرشکا و در بعضی نقل نوشتن و نقل تحریری کردن پس
 آب سیاہ چشم سووہ (فیضی ۵) سواد (حرف بکاغذ برون) بوشیقہ سند صاحب

مطلق نوشتن است لکن العجب چه مایه بیضه کرنا کہتے ہیں۔

بی اعتنائی در تحقیق فارسی زبان بکار برده **بیض کشیدن چیزی** مصدر اصطلاحی

وارسنگاہ بر تحقیق نہ نگارو و نقل نگارش در معرض بیع آوردن چیزی و قابل بیع

عقل نزارو۔ محقق مباد کہ (بیاض) بقول قرار و ادش (ظہوری سے) قیمتی مالہ

مکتب یعنی سپیدی است و بقول غیاث یہ بیع کشیدہ نفس مایہ دار ما آخر پکارو

کاغذ سادہ مانوشہ پس معنی لفظی مصدر۔ معرض بیع میں لانا۔ فروخت کے قابل قرار دینا

(بیاض بدون سواد یا مسودہ یا عقل) **بہین تفاوت رہا** مثل صاحبان

نقل کر دیش بر کاغذ سادہ و کتایہ از **کجاست تا بجاست** خزینہ الامثال

تبیخ آنت کہ صاف کتد پس تحقیق و احسن ذکر این کردہ از معنی ساکت مؤلف

متقاضی آنت کہ محجرو (بیاض بدون) گوید کہ فارسیان چون در و واقع فرقی

را بغیر معنوش مصدر اصطلاحی ندانیم و اختلافی کامل پسند این مثل را از نند

قتل (ارو) صاف کرنا۔ بقول مثلاً زید کتابی نوشت در علم نجوم و کبر

اصفید مسودہ کو ٹھیک کر کے لکھنا۔ ہم یہ پڑو بدعتی فضیلت تالیف خود

مؤلف عرض کرتا ہے کہ صاحب اصفیہ بودا چوہا عالمان کی را از ان ہر دو

نے خور نہیں فرمایا۔ ہکا ٹھیک کر کے پسند۔ و کی را برد گیری ترجیح دینا

لکھنا یا اعتراض ہے۔ مسودہ کی صاف کتد اور پڑو بدعتی فضیلت تالیف خود

۴۹۸۶

شہرت یا مبالغہ یافتہ و ریجاسم استعمال و فروشی کردن - صاحب بحرہمین مصدر
 ہمین مثل می کنند مقصود ازین مثل است مرکب را بہ ہمین معنی (خط پستی کشیدن) آورده
 کہ فرق بین دو چیز را بوسیله این طایرہ گفتند و بہار (خط بر خاک یا بر زمین کشیدن) بہ
 مخفی مباد کہ این مثل مال حافظ شیراز است ہمین معنی قائم کرده چیف است کہ سند
 چنانکہ گفتہ (۵) صلاح کار کجا و من استعمال پیش نہ شد - خلاف قیاس نیست
 ضرب کجا و بین تفاوت رہ از کجاست معاصرین مخم بر زبان نداشتند مخفی مباد کہ
 تا بکجا (ارو) زمین آسمان کا کہ کہ انہما عجز و فروشی کند کورش بجا آورد
 فرق بچہ صاحب آصفیہ نے اس کا ذکر و کورش لغت ترکی زبان - سلامی را گویند
 فرمایا ہے - اسم مذکر - نہایت فرق اور کہ بر روی زمین افتادہ همچون سجدہ حسین
 بہت بڑا تفاوت - اختلاف عظیم - دکن بر زمین نشت کہ بر خاک خط پستی قائم شود و
 میں کہتے ہیں "کہان یہہ اور کہان وہہ" معنی در میان حسین و خاک کف دست
 "زمین و آسمان کا فرق ہے" "ریشک" خیر نہ اند و بعضی روای و ردای خود
 (۵) ہے زمین و آسمان کا فرق اصل و را و سد ام و کورش انی الان و ارضہ
 نقل میں بہ عارض جانان کہان روی و کن سروج است کہ خد تیمان و یہی پیش
 کہ کامل کہان ہر
 پستی خط بر زمین کشیدن مصدر ہے است کہ صاحب اشارت ترکی ہے
 اصطلاحی - بقول انندو غیث کمال عجز نہایم برون قائمہ کرد و ہا تحقیق کا

<p>کورنش یایش کنیم (ار و و ناک گھنا - (۲) دم ناک مین آنا - ناک مین دم آنا بقول بقول اصغیه ناک رگژنا منت سماحت اصغیه - عاجز مونا - تنگ مونا زندگی سے کرنا (انشاء) لگا دے یہاں وہیاں کیا بیزار مونا - تنگی سے جان ملیب مونا -</p>	<p>جوڑ توڑ پوڑے ناک گھتے مین وان سوکر وٹا</p>
<p>بای موحده بابای فارسی</p>	<p>بای موحده بابای فارسی</p>
<p>بیا آمدن (الف) بیا آمدن اصدا و اصطلاحی - بقول بھر (۱) قریب ہرک شدن و (۲) از (ب) بیا آمدن طفل بقول انند (الف) زیست تنگ آمدن صاحبان غیاث و انند اخص است از تنہا ایسا دن و برضاعت ہم ذکر این کردہ اند حیف است کہ سند چه ممکن است شخصی بالیتد یا خیر و اما نیز بیا استعمال پیش نشد بمعاصرین بچیم پر زبان خود و برین قیاس بچیم و پیدن و بگوش ندرند خیال ما این است کہ اصل این رہ شغیدن و نیز بان گفتن و بدست گرفتن یعنی رسیدن نفس) است کہ بوقت مرگ و بر (ب) فرماید کہ معنی پاوا شدن طفل را نفس اخیر یعنی باشد یعنی حیرت انگیز و آن را پاوا کردن طفل و پاوا کردن طفل بند شود ہوا کی نازکی از بینی خارج می شود نیز گویند کہ معنی نوبرتا آمدن طفل باشد و معنی دوم مجاز آن اگر بنا شد ہاں پیش و فرماید کہ حال اور محاورہ خصوصیت برقتا شود تو انیم عرض کرد کہ فارسیاں بگرفت طفل نماذہ حیف است کہ سند استعمال پیش لفظ نفس استعمال این کردہ اند (ار و و) انند مؤلف عرض کنند کہ سخن پیرانی معاصر (۱) قریب المرگ مونا - کوئی دم کا جہان مونا فاضل برای (الف) بی محل است معاصرین</p>	<p>بہ عطی ز رسیدن اصدا و اصطلاحی - (الف) بیا آمدن اصدا و اصطلاحی - بقول بھر (۱) قریب ہرک شدن و (۲) از (ب) بیا آمدن طفل بقول انند (الف) زیست تنگ آمدن صاحبان غیاث و انند اخص است از تنہا ایسا دن و برضاعت ہم ذکر این کردہ اند حیف است کہ سند چه ممکن است شخصی بالیتد یا خیر و اما نیز بیا استعمال پیش نشد بمعاصرین بچیم پر زبان خود و برین قیاس بچیم و پیدن و بگوش ندرند خیال ما این است کہ اصل این رہ شغیدن و نیز بان گفتن و بدست گرفتن یعنی رسیدن نفس) است کہ بوقت مرگ و بر (ب) فرماید کہ معنی پاوا شدن طفل را نفس اخیر یعنی باشد یعنی حیرت انگیز و آن را پاوا کردن طفل و پاوا کردن طفل بند شود ہوا کی نازکی از بینی خارج می شود نیز گویند کہ معنی نوبرتا آمدن طفل باشد و معنی دوم مجاز آن اگر بنا شد ہاں پیش و فرماید کہ حال اور محاورہ خصوصیت برقتا شود تو انیم عرض کرد کہ فارسیاں بگرفت طفل نماذہ حیف است کہ سند استعمال پیش لفظ نفس استعمال این کردہ اند (ار و و) انند مؤلف عرض کنند کہ سخن پیرانی معاصر (۱) قریب المرگ مونا - کوئی دم کا جہان مونا فاضل برای (الف) بی محل است معاصرین</p>

<p>عجم (الف) را بمعنی پایوه پاویدون سوار می آمدن استعمال کنند و بمعنی حقیقی است و کثر امونا -</p>	<p>مقابل رکوع وقوع و سجود (ارو و)</p>
<p>(ب) بمعنی لفظی خودش مستعمل (ارو و) بسیار خاستن استعمال بقول اند</p>	<p>(الف) پیدل آنا (ب) بچه کا چلنا چلنے لگنا جیسے ماشا دالہ اتو جیہ چلنے لگے</p>
<p>میں انکی کیا عمر ہے؟</p>	<p>انحص است از تنہا ایساون و برخاستن</p>
<p>سما اندر آمدن مصدر اصطلاحی - است بسیار خیزند یا از سر مال تہ تعظیم</p>	<p>لگنا جیسے ماشا دالہ اتو جیہ چلنے لگے</p>
<p>بقول ہفت کنایہ از لغزیدن و افتادون گدا بر خیزند و مؤلف عرض کند کہ مخی</p>	<p>مگر و (صائب س) پیش سائل چه ضرور</p>
<p>دیگر کسی از محققین فارسی زبان ذکر این حقیقی است یعنی پاشدن برخاستن از</p>	<p>سما اندر آمدن مصدر اصطلاحی - است بسیار خیزند یا از سر مال تہ تعظیم</p>
<p>مگر و مؤلف عرض کند کہ موافق قیاس جای نشست (ارو و) اٹھ کہترے ہونا</p>	<p>مگر و مؤلف عرض کند کہ موافق قیاس</p>
<p>است ولیکن مشتاق سنا استعمال می باشیم (ارو و) لغزش کرنا گونا</p>	<p>است ولیکن مشتاق سنا استعمال می باشیم</p>

حالت قیام میں رکھنا۔

و مشاہدہ کردہ ایم کہ عامل مذکور مقابل

بپارہ دست مالیدن مصدر

معمول می نشیند و پرو پنجه دست خود را

اصطلاحی۔ بقول صاحب روزنامه کجوا

بر چهره معمول چنان حرکت می دهد که پنج

سفرنامه ناصرالدین شاه قاجار معنی مالیدن

انگشتان هر دو دست از بالای جبینش

بدست مؤلف عرض کند که کسی را به

آغاز کرده تا حصه زیرین رخسار می رسد

انگشت های دست سوزن است تا بخوا

و بار بار این قسم حرکت می کند تا بوسید

در آید و درین مصدر انگشته را پارہ دست

آن معمول از پیش می رود و پس از آن

گفته اند اگر چه از مطلق مالیدن هم همین

از معمول مدوش سواها می کند و او در

معنی پیدامی شود و لیکن درین تعمیم مالش

عالم پوشی جوالش می دهد پس معاصرین

کف دست هم داخل می شود و محاوره معنی

بجمع مالیدن هم حرکت را

بجمع تخصیص انگشتان دست را از لفظ پارہ

گفته اند (ارو) انگلیون سے پہلانا۔

پیدا کرد صاحب رنما بسندان فقره روزنامه

(مصدر اصطلاحی) صاحب

را پیش کرده بپارہ دست مالیدن

بپارہ دست مالیدن کرده گوید که یعنی استاده

خواه بانیید و صراحت کند که عامل سهریزم

شده مؤلف عرض کند که ماضی مطلق است

بر چهره معمول دست خود را از دور آهسته

از مصدر پاشیدن (را) یعنی استادن۔

آهسته می مالند و او را پوش می کشند و

بپارہ دست مالیدن (را) یعنی استادن۔

معنی است و فقره بالا را بای فاری

معنی اول فرماید که (۴) معنی

معنی است و فقره بالا را بای فاری

معنی اول فرماید که (۴) معنی

معنی است و فقره بالا را بای فاری

معنی اول فرماید که (۴) معنی

دارند و از معنی دوم ساکت حیفاست (اروو) (۱) کہرا ہونا۔ بقول اصفیہ
 کہ سداستعمال پیش نشد یعنی اول کنایہ اٹھنا۔ ستارہ ہونا (۲) توقف کرنا۔
 باشد و معنی دوم خلاف قیاس۔ ٹہرنا۔

بیاغری بای فارسی دوم و فتح غین معجم بقول شمس بیلیا را گویند دیگر کسی از زمین
 فارسی زبان ذکر این نکر و مؤلف عرض کند کہ پاغره بمعنی واء الغیل بجایش می آید
 و مجر و پاغره بمعنی ستون خانہ آمدہ پس غلطی کتابت صاحب شمس است کہ این را بزبان
 موصدہ قائم کر و حیفاست کہ سداستعمال پیش نشد و حقیقت پاغره و پاغریکاش
 مذکور شود اگر سداستعمال پیش شود تو انیم عرض کرد کہ این مرکب است از باموصدہ
 کہ افادہ معنی در کند و پا بمعنی حقیقی اوست و غری بقول برہان برآمدگی اعضا یعنی
 گلوہ در گردن یا پیشانی پس معنی لغوی این درم در پای و این کنایہ باشد از مرض
 فیلیا۔ مجر و قول صاحب شمس اعتبار را شاید (اروو) فیلیا۔ بقول اصفیہ ایک
 مرض کا نام جو اکثر بار و اور مرطوب ملکوں میں ہوتا ہے۔ اور اس سے پاؤں ہاتھی
 کے مانند موٹا ہوتا جاتا ہے۔ واء الغیل۔ پاغری۔

بیاگرفتن (مصدر اصطلاحی) بمعنی ہیا غم بہت پاکین ہیا گیر و آن بسر گیر وہ۔
 افگندن یعنی افگندن بر زمین بواسطہ پا (۱) پاؤں سے گرانا۔
 یعنی حملہ کردن بر پای کسی کہ بسبب آن بر زمین (۲) بقول برہان و منہت بکسر اول (۱)
 زمین آید (نوری ۵) شاید جانم و دلمہ (۲) سیا و ن (۳) توقف کردن باشد

(۲۱۳۲)

یعنی بایست و توقف کن و (۳) امر در نظر موقده در اول فرید علیش و شامل بر همه
 داشتن هم هست از پائیدن و هم او پائیدن معانی مصدری پس (۵) جستجو کن هم دخل
 را بمعنی در نظر داشتن و چشم بر نداشتن معنی این شود ضرورت نداشت که ذکر
 و همیشه پیوسته و جاوید بود و در اصل بودن اشتقاقش کنیم که معنی خاص ندارد و در
 آورده صاحب ناصری بزرگ هر سه معانی (۱) کثیرا ره (۲) توقف کر (۳) نظرمین
 یا لا فرماید که (۴) معنی دعای پائیدگی نیز آمده رکعه (۴) همیشه ره (۵) جستجو کر -
 یعنی بمان و پائیده باش (حکیم منوچهری) (الف) بیامان آمدن استعمال (الف)
 (۵) خازنت را گویینج و راضنت را (ب) بیامان آوردن بمعنی ختم شدن
 گو بران به شاعرت را گویان و حاجت (ب) متعدی اوست یعنی ختم کردن
 را گویای به هر شاطی را بخزاه و هر مرد و باختتام آوردن (النوری ۵) دور
 را بجمعی به هر وفائی را بیاب و هر تقائی اوبار تو تا چند بیامان آرم به دوراقت
 را بیامی به مؤلف گوید که پائیدن مصدر اگر هست بیامی و بیار به (ار و و)
 است که بقول صاحب بحر بمعنی در نظر داشتن (الف) ختم مونا (ب) ختم کرنا -
 و چشم بر نداشتن و همیشه پیوسته ماندن بیامی اندر آمدن مصدر اصطلاحی
 و جاوید بودن و ایستادن و جستجو کردن بقول صمیمه برهان و بحر و اندک گایه از
 بجای خودش می آید و صراحت ماخذ هم در لغت فریدین و افتا و ن مؤلف عرض کند
 کنیم (پس) امر حاضر و بیایه نریا که صاحب مؤید بحواله قلیه ذکر (بیامی اندر آمدن)

(۲۳۳۱۵)
 (۲۳۳۱۶)
 (۲۳۳۱۷)